A°. 1857. N°. 155.

2 C.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 3 JULIJ.

Buitenland.

LONDEN den 1 julij.

H. M., de Prins Gemaal en hun Vorstelijk gezelschap hebben gisteren de groote kunsttentoonstelling te Manchester met een bezoek vereerd, dat ruim drie uren duurde. Hun binnentreden in het paleis der tentoonstelling werd door een salvo van 21 kanonschoten aangekondigd. Groote toebereidselen waren gemaakt om de Koningin eene luisterrijke ontvangst te Manchester te bereiden, maar het ongunstig weder was oorzaak dat slechts een klein gedeelte van het programma kon worden ten uitvoer gebragt.

— In het Hoogerhuis vroeg lord *Brougham* eergisteren wat er was van het gerucht, dat keizer *Napoleon* een handelshuis te Marseille tot het invoeren van 1000 vrije Negers in de Fransche Kolonien gemagtigd heeft. Zijn Lordschap kon dit niet gelooven en hoopte overigens dat de Engelsche Regering krachtige pogingen aan zal wenden om het nieuwe bewind te Havannah tot een ernstig fnuiken van den slavenhandel te nopen. De minister *Clarendon* was van hetzelfde gevoelen als de spreker. Ook hij had uit de dagbladen gezien dat eenige speculanten voornemens zijn een groot aantal vrije slaven naar de Fransche volkplantingen te zenden, en lord *Palmerston*, die eene deputatie dienaangaande ontvangen heeft, had verklaard het plan af te keuren. Wat de pogingen van het Marseillaansche huis betreft, daaromtrent wist de Engelsche Regering niets met zekerheid.

In het Lagerhuis hernieuwde de admiraal *Berkeley* gisteren zijne reeds meermalen gedane motie tot invoering der stemming bij ballottage, maar ook dit maal werd zij, na door den heer *Shelley* ondersteund en door anderen bestreden te zijn, verworpen, en wel met 257 tegen 189 stemmen.

— De openbare inkomsten hebben gedurende de drie laatste maanden eene vermindering van £ 273,241, in vergelijking met dezelfde drie maanden des vorigen jaars, maar over het geheele jaar eene vermeerdering van £ 1,827,042 opgeleverd. De vermindering in het kwartaal komt voor op de posten der accijnsen, het zegelregt, de posterijen en de inkomsten van gemengden aard, terwijl de vermeerdering uit die der in- en uitgaande regten en der inkomstenbelasting voortvloeit.

— Het bezoek des Keizers en der Keizerin der Franschen aan koningin *Victoria* zou, zoo als nu verzekerd wordt, tot de eerste helft van augustus zijn uitgesteld, slechts zeer kortstondig wezen en zich tot Osborne op het eiland Wight bepalen.

— Volgens den *Times* hebben de directeuren der O. I. Compagnie aan alle officieren van het Indisch leger, die thans met verlof in Engeland zijn, bevel gezonden om zich onverwijld bij hunne regementen te vervoegen.

— Wederom is een treurig ongeluk op een der spoorwegen, namelijk op dien tusschen Kirkby en Liverpool, gebeurd, hetwelk echter gelukkig niemand het leven gekost heeft, ofschoon meer dan honderd menschen kneuzingen en ligte kwetsuren bekomen hebben. Een goederentrein was tegen een pleiziertrein aangereden, die nagenoeg veertienhonderd personen, in een dertigtal rijtuigen gezeten, overvoerde.

— De generaal *Walker* heeft, gedurende zijn kort verblijf te Washington, den president *Buchanan* nog bezocht en zich bij hem bitter over de vijandige en onwettige tusschenkomst van den zeekapitein *Davis* in de zaken van Nicaragua beklaagd, ten gevolge waarvan diens gedrag denkelijk aan een onderzoek onderworpen zal worden. *Walker*, wien door eenigen zijner aanhangers eene feestelijke ontvangst bereid was, verzekerde aan iedereen dat hij weldra naar Nicaragua terugkeeren en zich daar op nieuw aan het hoofd des bewinds stellen zal.

— *Santa Anna*, de voormalige president van Mexico, heeft uit Carthagena een manifest aan zijne aanhangers uitgevaardigd, in hetwelk hij de noodzakelijkheid eener bloedige omwenteling betoogt, al moest ook de halve Republiek aan het verkrijgen van wapenen worden opgeofferd.

PARIJS den 1 julij.

Tot de geruchten van den dag behoort dat de Keizer aan den aandrang van Engeland heeft toegegeven, om talrijke Fransche troepen aan de expeditie tegen China deel te doen nemen. Maar zulks wordt nog door niets gestaafd, of het moest het bevel des Ministers van marine zijn om in verschillende zeehavens eenige transportschepen tot vertrek gereed te houden.

De bewering van de Berlijner *Kreuszeitung* dat Frankrijk het plan tot vereeniging der Donau-Vorstendommen heeft opgegeven, wordt hier ten stelligste wedersproken. Sommigen zeggen dat die zaak tot na de voorspelde ontmoeting tusschen de keizers *Napoleon* en *Alexander* onafgedaan zal blijven.

Men beweert dat de graaf *de Morny*, naauwelijks te Parijs teruggekeerd, door den Keizer naar Plombières ontboden en derwaarts afgereisd is. Zooveel is zeker dat men aan zijn hôtel zijne terugkomst nog geheim houdt. Voorts wordt gezegd dat de Graaf niet als ambassadeur te Petersburg zal worden vervangen, maar eerlang in die hoedanigheid derwaarts terugkeert.

— Ll. zondag heeft de inwijding plaats gehad van den spoorweg van Creil naar Beauvais.

— De vice-admiraal *Dubourdieu*, lid van den Senaat en zeeprefect van het 5de arrondissement te Toulon, is aan eene beroerte overleden. Onlangs was hem, uit hoofde van zijnen ongunstigen gezondheidstoestand, eervol ontslag verleend, hetwelk echter eerst heden zou zijn ingegaan. Hij was 53 jaren oud, trad reeds in zijn veertiende jaar in de zeedienst, verloor ten jare 1828 in den slag van Navarino zijn linkerbeen, klom in 1840 van den rang van fregatskapitein tot dien van kapitein op een linieschip op en voerde in 1850 het bevel over het bombardement van Salé.

— De jongste krijgsverrigtingen in Algerië zijn zeer schitterend geweest. De depêche, den 25 junij door den Gouverneur-Generaal aan den generaal *de Cissey* te Algiers, uit het bivouak te Ait Larbe, bij de Beni-Yenni, afgezonden, luidt dienaangaande dus: „Heden morgen ten vier ure vingen de twee divisiën *Renault* en *Yusuf*, ieder van eene verschillende zijde, te midden van onbeschrijfelijke moeijelijkheden, het bestijgen der bergen van de Beni-Yenni aan, en ten zeven ure hadden beide de hoogten bereikt. Gewis misleid door de demonstratie welke de divisie *Mac Mahon* gisteren tegen het dorp Icheriden maakte en door eene afleiding welke heden morgen bij zijne voorposten geschiedde, heeft de vijand niet dien wederstand geboden op welken wij in zoodanig land verdacht waren. De twee dorpen Aït-Larba en Sidi-Lassen, het grootste in Kabylië, zijn op de krachtdadigste wijze ingenomen. Wij zijn thans meesters van het geheele Land."

Omtrent het den 24 junij verrigte geven andere berigten de volgende bijzonderheden op: het gevecht was schitterend, maar uiterst moorddadig. Even als den 24 mei stonden twee regementen zouaven aan het hoofd der aanvallers. Het gerucht van het sneuvelen des generaals *Mac Mahon* werd te Algiers verspreid, maar zijne jas alleen is door een kogel getroffen. Den generaal *Bourbaki* werd zijn paard onder het lijf doodgeschoten. Een luitenant-kolonel, twee kapiteins, een eerste luitenant en twee tweede luitenants zijn gekwetst, de kapitein *Torrillon* is gesneuveld, bovendien zijn 6 onderofficieren en soldaten gedood en 52 anderen gekwetst, en zulks alles bij een en hetzelfde bataillon, terwijl bij de zouaven 13 officieren en zeer vele soldaten buiten gevecht zijn gesteld. Iedereen getuigt dat de Kabylen niet minder moedig dan de Franschen gevochten hebben.

Thans is de beurt om aangetast te worden aan den stam der Beni-Menguillot, tusschen welke en de Beni-Raten een twist is ontstaan, naardien de eersten de laatsten verweten dat zij zich te spoedig onderworpen hebben en daarom weigeren hunne familien en schatten, welke bij hen bewaard worden, terug te geven. Men acht het niet onwaarschijnlijk dat de Beni Raten, uit ergernis hierover, zich met de Franschen zullen vereenigen, of hun althans gewigtige diensten tegen den eenigen nog onafhankelijken stam in Kabylië bewijzen zullen.

— De generaal *Prim* is den 27sten ll. te Bayonne aangekomen. De infante dona *Josefa*, zuster des Konings van Spanje, is ook te zelfder stede gearriveerd.

— De heer *Thurneysen*, wiens failliet en vlugt eene maand geleden in deze hoofdstad zooveel opspraak maakten, is te New-York aangekomen, waar hij zich onder een anderen naam scheen te willen vestigen.

KEULEN den 1 julij.

Maandag voormiddag kwamen de Keizer en de Keizerin van Rusland van Göttingen te Kassel aan, waar zij aan het station door den Keurvorst van Hessen-Kassel ontvangen werden. Na zeer kortstondig oponthoud hebben zij hunne reis naar Darmstadt voortgezet, waar zij des namiddags ten zes ure aankwamen. Zoo als men weet is de Keizerin eene dochter des regerenden Groothertogs van Hessen-Darmstadt.

— Omstreeks de helft dezer maand begeeft de Hertogin Weduwe van Orleans zich naar Engeland, alwaar voor haar en hare beide Zonen een buitenverblijf in de nabijheid van Hampton Court is afgehuurd.

— Het Concordaat tusschen de Badensche Regering en den Pauselijken Stoel is nu, op gelijke grondslagen als dat met Wurtemberg, gesloten.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 2 julij.

Zoo als reeds werd gemeld, is de 42ste vergadering van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk gisteren alhier geopend en werd het bureau zamen gesteld als volgt: president, *H. G. J. van Doesburgh*, predikant te Rotterdam; vice-president, dr. *J. Borsius*, predikant te Middelburg; secundus van den vice-president, *S. F. van Hasselt*, predikant te Sneek; secretaris, dr. *H. P. Timmers Verhoeven*, te 's Gravenhage, en quaestor-generaal, *C. van Rinsum* Jr., te Amsterdam.

— Heden is de noodzeevischmarkt, die op de Grootemarkt geplaatst is, in gebruik gesteld gedurende den tijd, dat de nieuwe ijzeren zal worden daargesteld.

ROTTERDAM den 2 julij.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd hier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden en door 31 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *Hoynck van Papendrecht*, *Obreen*, *H. W. A. van Oordt*, *Sander* en *F. van Vollenhoven*.

De notulen der vorige vergadering werden na de opening der zitting door den heer Secretaris voorgelezen en door de Vergadering zonder aanmerkingen goedgekeurd.

De *Voorzitter* nam daarop het woord en zeide dat reeds op het einde der laatste vergadering ongunstige berigten nopens den gezondheidstoestand van den heer wethouder *Prins* werden vernomen, en hoe zich kort daarna de treurmare door de stad verbreidde dat dit geachte lid der Vergadering aan de Maatschappij en aan zijn gezin ontvallen was. Burgemeester en Wethouders ontvingen daarop van den oudsten zoon van den heer *Prins* kennisgeving van diens overlijden, ten gevolge van hartzeer over het verlies zijner echtgenoote en eene daarop gevolgde zenuwziekte; die mededeeling ging gepaard van het verzoek om daarvan kennis te geven aan den Raad, aan welk verzoek de Voorzitter thans voldeed. Hij voegde daarbij verzekerd te zijn van het diep leedgevoel van alle leden over het verlies van het zoo ijverige en werkzame medelid, dat zich steeds door rondborstigheid en een aangenamen omgang onderscheidde. De Voorzitter herinnerde daarop nog kortelijk in welke betrekkingen de overledene was werkzaam geweest en liet daarop volgen dat het allen bekend was hoe hij zich daarbij van zijne taak had gekweten, en dat ieder zou erkennen hoe hij steeds met alle krachten in het belang van de gemeente en tot welzijn der burgerij was werkzaam geweest. Groot was het verlies, dat niet alleen het gezin van den heer *Prins* maar ook de gemeente met zijn afsterven had geleden, en zijne nagedachtenis zou steeds in gezegende herinnering blijven. De Voorzitter besloot zijne mededeeling met het berigt, dat Burgemeester en Wethouders reeds een bezoek van rouwbeklag aan de familie van den overledene hadden gebragt, en met het voorstel om Burgemeester en Wethouders op te dragen namens den Raad schriftelijk deelneming te doen betuigen, aan welk voorstel de Vergadering hare goedkeuring hechtte.

De *Voorzitter* deelde daarop mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Burgemeester en Wethouders berigt wegens de opneming der kas van den Gemeente-Ontvanger, waarbij, overeenkomstig de boeken, in kas was bevonden de som van *f* 25,560. 31. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van Gedeputeerde Staten: *a*, de magtiging om over te gaan tot den verkoop van 75 aandeelen in de Ned. Handel-Maatschappij; *b*. de goedkeuring op het Raadsbesluit tot het doen van overschrijvingen ten behoeve van de tusschenscholen en de bewaarscholen, en *c*, mededeeling van een Koninklijk besluit, houdende dat terstond tot opheffing van den tol op den Goudschen straatweg moet worden overgegaan. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

En 3°, eene missive van den heer mr. *A. Bakker*, houdende dat uitspraak is gedaan in de regtszaak nopens een in beslag genomen os en dat den eischer zijnen eisch is ontzegd. — Almede voor kennisgeving aangenomen.

Daarop werd overgegaan tot de benoeming der leden voor de stembureaux bij de verkiezingen van leden voor den Gemeenteraad op 21—22 dezer, waarvan de uitslag was dat de bureaux werden zamengesteld als volgt: 1ste, de heeren *Schadee*, voorzitter, *Reuchlin* en *Eickma*; 2de, de heeren *F. van Vollenhoven*, voorzitter, *Milders*, en *Gleichman*; 3de, de heeren *Hoffman*, voorzitter, *Blom* en *Pincoffs*, en 4de, de heeren *Bichon van IJsselmonde*, voorzitter, *Betz* en *de Bruyn*. Zullende al de overige leden als plaatsvervangers kunnen optreden.

Vervolgens was aan de orde het benoemen van een lid en van een plaatsvervangend lid voor de commissie van examinatie voor de jongelieden die verlangen op het Gymnasium te worden toegelaten. Tot lid werd benoemd de heer *Beelaerts van Blokland* met 28 stemmen, terwijl de heer *Betz* 1 stem bekomen had en 2 blanco biljetten ingeleverd waren. Tot plaatsvervangend lid werd met 28 stemmen benoemd de heer *Hubrecht*; hebbende de heer *Pincoffs* 1 stem bekomen, terwijl 2 blanco biljetten waren ingeleverd.

Daarop werd de heer *J. W. L. van Oordt* met 29 stemmen tot curator van het Gymnasium herkozen, terwijl de heer *van Reesema* 1 stem bekomen had en 1 blanco biljet in de bus gevonden werd.

Verder werden nog benoemd de leden voor de commissie voor de schutterij, en wel voor de loting de heeren *Mees*, *Gleichman* en *Löhnis* en voor het onderzoek de heeren *Mees*, *H. W. A. van Oordt*, *Roest van Limburg* en *Reuchlin*.

Zonder beraadslaging vereenigde de Vergadering zich vervolgens met de rapporten op de ingekomen reclames op het kohier van de plaatselijke directe belasting der wijken 11—15, terwijl het kohier daarna werd goedgekeurd op de som van *f* 68,421. 37½.

Alsnu kwam in behandeling het voorstel tot verhooging van het honorarium van den heelmeester in het Ziekenhuis tot *f* 1000. — De heer *Smalt* zeide dat, nu er onlangs bij raadsbesluit een minimum en maximum is bepaald voor het tractement van den eersten heelmeester in het Ziekenhuis, hij zich de vraag voorstelde: wat wordt er ter bepaling van het maximum vereischt? en het antwoord was „grondige theoretische en praktische kennis"; en het is te wel bekend dat die bij den heer *Polano* aanwezig is, blijkens de resultaten gedurende zijne betrekking in het gesticht, en bevestigd in de eervolle benoeming

tot den doctoralen graad in het afgeloopen jaar; eene betrekking die, volgens de verordening bij voorkeur verlangd, maar bij vacature niet altijd in den heelkundige gevonden wordt. Maar er waren ook vereischten waaraan hij buitendien hooge waarde hecht; het is ijver en menschlievendheid in de uitoefening van dit beroep, en hier mogt hij als een getuige optreden, omdat hij gedurende 4 jaren lid was van de commissie van administratie bij het gesticht; het is op deze gronden dat hij zou wenschen aan den heer *Polano* het maximum van het tractement te zien toegekend en hij wilde gaarne daartoe het voorstel doen indien het ondersteuning mogt vinden. — De heer *Mees* ondersteunde dit voorstel. — De heer *Ledeboer* was niet tegen de verhooging van *f* 800 tot *f* 1000, maar zag geene reden om thans het maximum toe te staan. — De heeren *de Bruyn*, *van Wageninge* en de *Voorzitter* konden hiermede niet instemmen, en meenden, aangezien de heer *Polano* reeds zes jaren op loffelijke wijze de betrekking waarneemt, dat er wel reden bestaat om het maximum toe te staan; de heer *van Wageninge* herinnerde daarbij, dat de commissie voor het Ziekenhuis de verhooging tot *f* 1000 had voorgesteld, toen het maximum van *f* 1200 nog niet was bepaald. — Met 30 stemmen tegen 1, die van den heer *Ledeboer*, werd daarop besloten den heer *Polano* het maximum van *f* 1200 toe te leggen, terwijl daarop nog bij acclamatie werd bepaald dat zulks zal zijn van 1 januarij dezes jaars af.

Zonder beraadslaging werd vervolgens bepaald het salaris van den eersten klerk in het Ziekenhuis op *f* 500 te bepalen, mede van 1 januarij ll. af.

Mede zonder discussie werd goedgekeurd het voorstel tot ampliatie van het besluit van 31 januarij 1856 omtrent de bouwkundigen enz.

Het voorstel tot in huur afstaan van een stukje grond achter de Gevangenis gaf slechts tot korte gedachtenwisseling aanleiding en werd daarop mede goedgekeurd.

De zitting werd daarna gesloten, zullende waarschijnlijk de volgende week geene vergadering worden gehouden wegens de bijeenkomst der Provinciale Staten.

Wij zien ons in staat gesteld tot de mededeeling, dat van den 2 tot den 27 junij ll., dat is gedurende de vier eerste weken waarin de Wasch-, Bad- en Zweminrigting in de Baan alhier is geopend, van die inrigting een zeer ruim gebruik is gemaakt. Aldaar zijn toch gedurende dat tijdverloop gebruikt 2184 baden door mannen, 370 baden door dames, terwijl bovendien 110 abonnementen zijn afgegeven. Gedurende 628 uren is van de waschinrigting door waschvrouwen gebruik gemaakt, terwijl 209 personen de inrigtingen hebben bezigtigd. Behalve de 80 abonnementen afgegeven voor het zwembassin 1ste klasse hebben aldaar 1793 personen van dat bassin gebruik gemaakt, terwijl in het 2de bassin 9513 personen hebben gezwommen. Uit deze opgave blijkt alzoo dat ruim 14,000 personen van de inrigting gedurende vier weken hebben gebruik gemaakt, een cijfer hetwelk bewijst aan de eene zijde dat de inrigting ten gerieve van het publiek zeer doelmatig is ingerigt, en aan de andere zijde hoe groot de behoefte was aan zulk eene inrigting, die wel onder de meest nuttige instellingen in onze stad mag worden gerangschikt.

Z. M. heeft goedgevonden te bepalen, dat ter herinnering aan den verdienstelijken Opperbevelhebber der Citadel van Antwerpen, in 1832, voortaan het bastion Ginneken der vesting Breda zal zijn genaamd het bastion *Chassé*.

De gewone audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op aanstaanden zaturdag geen plaats hebben.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 1 julij.* (*Vervolg.*)

BERAADSLAGINGEN over de wet op het lager onderwijs.

De heer *Meeussen* bepaalt zich na al het gesprokene tot de verklaring, dat hij is voor de zuiver burgermaatschappelijke school, maar dat hij zich vereenigt met de beduchtheid, reeds door de heeren *Dommer* en *van Nispen* aan den dag gelegd, voor het misbruik, dat van de opname van het Christelijk beginsel zal gemaakt worden ten nadeele van minderheden.

De heer *Godefroi* zegt, dat deze verklaring hem opwekt om met een enkel woord te spreken. Hij behoeft nauwelijks te zeggen, dat er in deze algemeene discussie voor hem veel aanleiding bestaat om enkele punten te behandelen, voornamelijk de vraag, of men, met het oog op de Grondwet, het regt heeft, een deel der Nederlandsche Natie uit te sluiten op de gemengde school? Er heeft tot dusver niets anders plaats gehad dan schermutseling, en hij is geen vriend van schermutseling. Als men strijden wil, men opene dien strijd, en hij wil daaraan deel nemen. Maar bij art. 16 zal eerst de questie te pas komen, waar het op aankomt. Dat is de plaats, waar de strijd behoort. Wil men dan het onderwijs bepalen tot het Christelijk kerkgenootschap, wil men zijne geloofsgenooten weren van het openbaar onderwijs, hij is bereid dien strijd te strijden, en hij gevoelt zich daartoe sterk; maar aan de schermutseling wenscht hij geen deel te nemen.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* aanschouwt met leedwezen de pogingen om het onderwijs weder onder kerkelijken invloed te brengen. Zijns oordeels behoort het volksonderwijs in de eerste plaats te zijn eene kweekplaats voor godsdienstige verdraagzaamheid en dit doel zal niet worden bereikt wanneer op de school de godsdienst onderwezen wordt. De wet nu meent hij dat aan dat hoofddoel wel bevorderlijk zal wezen en zijne antipathie tegen het Ministerie zal dus in dit geval geene afbreuk doen aan zijne sympathie voor deze wet.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* erkent de moeijelijkheid zijner positie bij deze gelegenheid. Hij zal thans eerst nagaan de gronden door de bestrijders van het ontwerp aangevoerd, waaronder zich ook een lid uit Noordbrabant bevond, die gesproken heeft over een locaal onderwerp, dat beter bij het betrokken artikel kan worden beantwoord. Het zal thans evenwel niet mogelijk zijn om politieke beschouwingen geheel ter zijde te laten, omdat zij met deze zaak in nauw verband staan. — Eene eerste aanmerking was dat het ontwerp niet aan de verwachting heeft voldaan. Men moet hierbij echter onderscheiden tusschen hetgeen verlangd en verwacht werd; de verlangens waren groot, maar of dit ook het geval was met de verwachtingen meent hij te moeten betwijfelen. Hij meent dat men deze wet alleen moet toetsen aan hetgeen door het Ministerie was toegezegd en hij gaat daarbij na wat de optreding van dit Ministerie voorafgegaan of vergezeld heeft. Het is bekend dat de Koning verlangd heeft dat er naar een middel gezocht zou worden om aan de gemoedsbezwaren der petitionnarissen te gemoet te komen en dat de minister *van Reenen* daaraan niet meende te kunnen voldoen. Toen is dit Ministerie opgetreden en heeft het de aan hetzelve opgedragen taak aanvaard, zonder af te wijken van het beginsel der gemengde school. Bij de openingsrede is de wensch des Konings kenbaar geworden dat aan de bezwaren van zeer velen zooveel mogelijk zou worden te gemoet gekomen, en de Minister van Justitie heeft in zijne rede van 24 september jl. dan ook in dien zin verklaard, dat het Ministerie genegen is naar middelen te zoeken om aan het verlangen des Konings te voldoen. Het Ministerie heeft dus niets anders toegezegd dan dat het zou beproeven wat mogelijk was; het heeft niet gezegd dat het 't middel bezat om aan de bezwaren der petitionnarissen te gemoet te komen, en ten andere heeft het Ministerie op den voorgrond gesteld, dat het beginsel der wet van 1806 behouden moest blijven. Daaraan heeft het Ministerie voldaan; het heeft de bezwaren nagegaan en het middel gezocht om te bevredigen. Te midden daarvan, en dit mag niet uit het oog worden verloren, is het Ministerie zwaar getroffen door het aftreden van een man, die zich met die taak zou belasten. Wat doet nu het ontwerp? De kleine minderheid zegt, het woord *Christelijk* beteekent niets en al. 4 van art. 22 ook niets; als daarvan niet mag worden gesproken, ja dan is het tegenwoordig ontwerp geen ander dan het vorige, maar het Ministerie gelooft dat het eene weldaad voor de Natie is dat het woord *Christelijk* hersteld is en de zaak in art. 22 is opgenomen. Als al. 4 goed wordt uitgevoerd dan gelooft hij dat het middel niet onvruchtbaar zal zijn.

Zijne Exc. vraagt of de Regering meer had kunnen doen. De gehouden discussien leveren juist het bewijs van het tegendeel. De Minister stelt de verschillende eischen tegen elkander over: 1°, gezindheidsscholen van drieërlei, ja vierderlei aard, maar zijns inziens strijdt dit tegen de Grondwet; doch gesteld, de Staat kon die scholen oprigten, wie zou dan beoordeelen of die school bruikbaar is voor de gezindten? Men zou dit aan de beoordeeling der Kerk moeten overlaten, en wil of kan men dat hier te Lande? Hij wijst op het gevaar van eene nieuwe splitsing en ook op lokaliteiten, waar velerlei gezindheden zijn; hoe vele scholen zouden daar niet moeten worden opgerigt? Hij bespreekt verder het verlangen van hen die de oprigting van afzonderlijke Israelitische scholen verlangen. Dit verlangen is ook in strijd met de Grondwet. Men zeide dat de tegenwoordige proef dezelfde is als de wet van 1806, plus de Israëlieten. De Minister weet niet dat uit de school van 1806 de Israëlieten waren uitgesloten. Waar komt die bepaling voor? Als die bestond dan zouden de Israëlieten niet zijn toegelaten, en dit is toch het geval. Hij wil wel erkennen dat de toelating der Israëlieten moeijelijkheden oplevert, maar hij doet een beroep op de practijk, en vraagt of het gegeven onderwijs onder de wet van 1806 voor de Israëlieten of voor de Christenen zulke schadelijke gevolgen heeft gehad. Verder zeide men, dat er op de gemengde scholen toch van godsdienst zal gesproken worden. De Minister antwoordt hierbij dat de Natie verlangt de opleiding der jeugd tot Christelijke deugden. Ook hier zijn bezwaren, maar dit kan evenwel geen argument opleveren voor het omhelzen van wat de kleine minderheid verlangt. Het doel der wet is: opleiding tot Christelijke deugd, zonder leerstellig onderwijs en met eerbiediging der godsdienstige begrippen van anderen, dat zijn de grenzen van het godsdienstig onderwijs op de gemengde school; uitsluiting van het leerstellige en eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen. Dat gebied is ruim genoeg voor den verstandigen gemoedelijken onderwijzer, om den godsdienstzin der kinderen op te wekken. Men verlieze hierbij niet uit het oog dat het hier betreft kinderen van 6—10 of 12 jaren. De Regering heeft te waken, dat de onderwijzer zich houde binnen de perken der wet. Dat onderwijs zal geen holle klank behoeven te zijn, daartoe stelt hij te veel vertrouwen op het onderwijzend personeel. De gemengde school zal dan bruikbaar zijn voor alle Christenen en niet onbruikbaar voor de Israëlieten. Tot zoo ver de nadere toelichting van de algemeene strekking der wet. De Minister gaat nu nog sommige aanmerkingen na, die alleen betrekking hebben tot de algemeene beschouwingen. De heer *van Lynden* zeide dat, door de memorie van toelichting op art. 22, alle geur en kleur aan het Christelijk beginsel is ontnomen; er is slechts een Christendom in naam. De Minister betreurt deze opvatting; zij is verre van zijne bedoeling; voor hem is het Christendom geen naam of holle klank, maar men leze ook de memorie van toelichting na en men zal zien dat deze beteekenis er niet aan kan worden gegeven. Dezelfde spreker sprak ook over hetgeen in het ontwerp te veel voorkwam en over de begeerte der Regering om de meerderheid te ontzien. De Minister verzoekt hem de memorie van toelichting te herlezen, en bovendien, de aard van gemeen overleg brengt mede, niet al te streng vast te houden aan eene eenmaal opgevatte meening, als men van beter overtuigd wordt. — De heer *van Lynden* wilde ook meerderen waarborg tegen de kwellingen der bijzondere school. De Minister weet niet welke kwelling hij bedoelt. — De heer *Mackay* vroeg, of thans, bij de nietregeling van het middelbaar onderwijs, er vrijheid voor de zoogenaamde Fransche scholen zal zijn. De Minister antwoordt hierop met te wijzen op art. 69 van het ontwerp, bepalende dat, in afwachting der wettelijke regeling van het middelbaar onderwijs, de voorschriften dezer wet mede van toepassing zijn op alles wat betreft het onderwijs in de levende talen enz. Zijn antwoord is dus bevestigend. — Wat den wensch van de sprekers der minderheid naar gezindheidsscholen betreft, zij zeggen dat de Natie die eenmaal zal verlangen. Maar de Minister zegt, dat het niet de vraag is, wat de Natie eenmaal zal verlangen, maar wel wat zij tegenwoordig verlangt, en dan gelooft hij, dat dit is de gemengde school. — Op de vraag van den heer *Elout*, of er pogingen zijn in het werk gesteld om aan de bezwaren te gemoet te komen en of door de thans voorgestelde proef geregtvaardigd zijn de gebeurtenissen van 1830, zegt de Minister dat, ten aanzien der godsdienstige questie, het ontwerp anders is dan het vorige, en voorts dat er eene poging beproefd is niet om aan *de* gerezene, maar om aan gerezene bezwaren te gemoet te komen.

De Minister komt vervolgens tot eenige hoofdpunten van de rede van den heer *Groen*. Hij ontkent, dat de Regering de hoofdgedachte der wet op den achtergrond tracht te schuiven, zoo ook dat die hoofdgedachte die zou zijn, welke de spreker er aan gegeven heeft. De heer *Groen* heeft gevraagd, hoe men den bedekten invloed van de Kerk zal weren. De Regering erkent, dat dit in menig opzigt niet zonder moeite zal geschieden, maar hij ziet daarin nog geen reden om zich geheel onder den invloed der Kerk te plaatsen, hetgeen juist zou geschieden, als men den raad opvolgde, om gezindheidsscholen te vestigen. Ook vroeg de heer *Groen* of het Ministerie bij de voordragt zal volharden. De Minister erkent, dat de discussie moeijelijke oogenblikken oplevert en waarschijnlijk nog zal opleveren, maar voor het oogenblik bestaat er geen reden, om niet in de voordragt te volharden. Wat de vraag betreft, of de Koning zijne sanctie aan de wet zou geven, zegt de Minister dat het moeijelijk is daarop te antwoorden, omdat hij niet gaarne den geëerbiedigden naam van den Koning in de discussie mengt. Maar men heeft ook gewezen op het feit, dat de Koning herhaaldelijk heeft verklaard geen sanctie aan het ontwerp *van Reenen* te kunnen geven. Nu zeide men, dat, daar thans dezelfde wet wordt voorgedragen, men daarom de vraag deed, of de Koning haar zal sanctionneren. De Minister heeft die verklaring des Konings nooit anders dan conditioneel opgevat. Conditioneel in dien zin, dat de Koning zijne sanctie niet verleenen zou, dan wanneer onderzocht zou zijn of aan de bezwaren van de petitionnarissen kan te gemoet gekomen worden. Het is in dien zin, dat de Koning gezegd heeft, dat hij daarvan zijne sanctie zou laten afhangen. De Koninklijke boodschap ten geleide van dit wetsontwerp levert ook het bewijs op, dat de Koning door dit ontwerp is bevredigd. De Minister merkt op, dat de heer *Dommer* de splitsing niet voor grondwettig houdt, terwijl daarentegen de heer *van Nispen* die wel grondwettig acht, maar voor het oogenblik onmogelijk bereikbaar. De twee opinien leveren hem het bewijs op, dat de Regering eene goede proeve heeft genomen, want uit die tegenstelling blijkt, dat er geen andere uitweg dan de gemengde school overblijft. Eindelijk meent de heer *van Nispen*, dat eene gemengde school eene godsdienstlooze school zijn moet. De Minister ontkent dit, de Natie wil die niet, het zou aan onderwijzers ontbreken, om zoodanige school te leiden en het godsdienstig element zou toch, in weerwil van het verbod, op de school niet achterwege blijven.

De zitting wordt daarop gesloten tot den volgenden morgen.

Zitting van donderdag 2 julij.

De heer *Blaupot ten Cate* beantwoordt eenige sprekers, verduidelijkt zijne vroegere gezegden en herhaalt dat bij hem het groot aantal petitien en naamteekeningen veel van hun crediet hebben verloren, daar hem nog gisteren is gebleken dat op die petitien soms dezelfde namen tot 4, 6 ja 7 malen voorkomen en dat velen met dezelfde hand zijn geschreven.

De heer *van Wintershoven* behandelt eenige punten reeds door andere leden besproken en eindigt met de verklaring, dat hij, na de verklaring des Ministers, dat de grens van Christelijk element niet in de wet kan worden gedefinieerd, maar aan de praktijk en aan de onderwijzers moet worden overgelaten, bezwaar heeft de wet goed te keuren.

De *Minister van Justitie* zal zich niet verschansen achter het Departement van Justitie, zoo als de heer *Groen* in eene zijner brochures vermoedde. Hij dankt voor de heusche behandeling door den heer *Groen* en ook daarom kan hij kort zijn, even als uit eene reden van betamelijkheid: vooreerst omdat hij in deze niet is de principale partij maar een adjoint, en ten andere, omdat hij niet mag treden in een debat over zijn persoon en ook zijne antecedenten niet tot een punt van deliberatie bij de Kamer mag maken; het Nederlandsche Volk heeft daarbij geen belang. Hetzij hij eene onverklaarbare politiek volgt of dat hij wankelbare antecedenten heeft; dit is thans niet de vraag, maar wel of deze wet aannemelijk is. Eene andere reden tot behoedzaamheid in deze discussie is, dat hij voorzigtig zijn moet vooral met den heer *Groen*, aan wien hij, bij zijne bekende bestrijdingswijze, een zoo klein mogelijk front van aanval geven moet. Nog eene andere reden van bekorting is, omdat het debat met den heer *Groen* onnoodig is, ook na de vijf brochures door hem geschreven, en vooral omdat de heer *Groen* ontdekt heeft, dat, naast zijne reeks van antecedenten die hem aan dien spreker verbindt, eene andere reeks van antecedenten bestaat, waarbij hij het in het geheel niet met hem eens is. Van daar wordt die schijnbare tegenstrijdigheid met vroeger verklaarbaar. Het is de waarheid, er bestaat een groot verschil in de politiek en de godsdienst tusschen den heer *Groen* en hem, en daarin ligt de verklaring, dat hij hier met goed geweten de gemengde school, zonder eenig leerstellig Christelijk element, kan verdedigen, ofschoon hij vroeger de bijzondere school heeft voorgestaan. De vraag van den heer *Elout* beantwoordt de Minister met eene andere vraag, namelijk, of het parlementair is hem te vragen of hij, met de hand op het hart, de wet kan verdedigen; wat in foro conscientiae is, is niet de zaak der Kamer. Zij heeft alleen te onderzoeken of, hetgeen hij zegt, goed en waar is. Nu blijft nog de vraag over of hij den Koning kan aanraden zijne sanctie te verleenen aan deze wet, die, naar het oordeel van sommigen, dezelfde is als de vorige. Hij moet ten sterkste tegenspreken, dat het is dezelfde wet; hij moet daarop drukken, omdat daarop een geheel gebouw van argumenten, ook door den heer *Groen* en anderen, gebaseerd is. De praemissen zijn valsch; de wet is volstrekt niet dezelfde als de vorige, doch wel als men niet meer mag spreken van de twee nieuwe bestanddeelen in art. 22, waarover de geheele discussie sedert geloopen heeft.

Hij heeft met groot leedwezen gehoord de uitdrukking dat die woorden christelijke deugden slechts holle klanken zijn om te misleiden, want al wil hij met alle voorstanders der gemengde school elk leerstellig element verwijderen, dan moet hij toch opmerken, dat desniettemin het woord christelijk een practischen invloed hebben zal en kan, zonder iemands regten te krenken. Ook op schoolgebied

zal geen afstand van Christendom worden gedaan; hij wil het onderwijs niet enkel gevestigd hebben op humanistischen, maar ook op rationalistischen bodem. In dien zin is het christelijk element in art. 22 opgenomen. Bij de petitionarissen was het niet om het maximum; maar om het minimum te doen, namelijk om de belijdenis van den naam, waarop de meerderheid prijs stelt en waaraan hij gehecht is. Dit zou dus eene reden zijn om den heer *Elout* in zijne vraag niet ontvankelijk te verklaren, want de tegenwoordige voordragt is niet dezelfde wet van den minister *van Reenen;* maar dit wil hij toch wel verklaren, dat, als hij zich niet reeds maanden te voren had afgevraagd of hij de wet in gemoede kon verdedigen, hij nu niet hier zou staan. De Minister geeft nu de twee hoofdredenen op, waarom hij thans geen bondgenoot is van den heer *Groen* en waarom hij met deze wet is ingenomen. Zijne hoofdstelling is: 1°, dat de zaak van het Christendom en het Evangelie niet is de zaak van den Staat; dat de Staatsschool, waar van overheids wege onderwijs wordt gegeven, niet kan noch mag strekken tot bevordering der christelijke waarheid, en dat dit ligt buiten de bevoegdheid en het vermogen van den wetgever. En als nu christelijke ouders daarin bezwaar hebben, dan moeten die klagten worden afgewezen met het argument, dat die klagten niet mogen gerigt worden tot den Staat; men moet zich dan wenden tot de gezindheden en niet tot den Staat; de gezindheden moeten er in voorzien. Zijne tweede hoofdstelling is, dat niet de beste wet die is, welke het meest overeenkomt met een ideaal, maar wel die, welke gegrond is in den actuelen toestand van het volk, en die het meest met dien toestand overeenkomt. Die beide stellingen zijn zijne poolster in deze geheele aangelegenheid, het voorschrift der Grondwet heeft hij niet gemaakt, hij heeft het gevonden en bezworen.

De Minister toont wijders aan dat alle combinatien even ondoelmatig als ongeschikt en onmogelijk zijn. 1°, de Staatsgezindheidsschool is onmogelijk, omdat de Natie die niet wil; het zou dwaasheid zijn met zulk eene wet bij de Vertegenwoordiging te komen, want dan zou er een Staats-Christendom ingevoerd worden. Men zou dan krijgen: of eene schoolgodsdienst of eene heerschende kerk. Bovendien de Staatsgezindteschool is ondoelmatig, omdat het afhangt van den onderwijzer, welk denkbeeld van Christendom hij aan de kinderen zou inprenten; het zou worden een naam-Christendom; de Staatsgezindteschool is bovendien onregtvaardig, want dan komt dat regt ook toe aan alle gezindheden en alle fractien van het Protestantisme; het gevolg daarvan zou dus zijn: splitsing in zoo vele fractien als er fractien zijn van Christendom. Dit zelfde geldt evenzeer van de tweede combinatie, namelijk: facultatieve splitsing. Deze is nog bezwarender, want dan zal de vraag: welke schoolgodsdienst zal worden ingevoerd, in alle Gemeenteraden ter sprake komen. Dan zullen, als dit aan de R. K. en Protestanten wordt toegestaan, ook Luthersche, Doopsgezinde, Israëlitische en andere scholen ontstaan. Dit zal dan eene bron worden van twist en tweespalt en ongelukkig zijn voor het volk. De derde combinatie is: de gezindheidsschool minus de Israëlieten. Maar dit is ook onmogelijk omdat de Grondwet dit niet toelaat; de Grondwet geeft aan de Israëlieten gelijke regten als aan de Christenen; als de Israëlieten geene afzonderlijke scholen vorderen, dan mag men hun niet het onregt aandoen, om hen van de gemengde school uit te sluiten. Eene vierde combinatie is die van den heer *van Nispen*: of eene godsdienstlooze of eene gesplitste school. Neen, zegt de Minister, eene godsdienstlooze school is onmogelijk. De godsdienst kan niet uit de harten worden gesneden. Er kan geen leerboek bestaan, waarin de godsdienst geheel ter zijde wordt gelaten. De godsdienstlooze school zou zijn materialistisch en hierbij wijst hij op de gevolgen er van in Duitschland.

Nadat er zoo vele vragen aan hem zijn gedaan, zal hij er eenige aan zijne vrienden rigten. Hij vraagt namelijk of het boni civis is, om, in plaats van mede te werken nu er maar een uitweg is, dien weg tot vrede zooveel mogelijk te versperren. Of het billijk en dankbaar is, nadat men jaren lang gestreden heeft tot verkrijging van het bijzonder onderwijs, nu alleen te spreken over het huns inziens verkeerde in de wet en de vrijheid van bijzonder onderwijs te vergeten. Hij vraagt of dit billijk is, vooral als men daarbij let op de middelen, die naderhand door hen zelven niet gebillijkt zouden worden. Hij vraagt ten slotte, of het betamelijk, Christelijk en geloovig is, zoo veel te hopen en te steunen op Staatsonderwijs en Staatshulp, waar men uitgaat van het beginsel, dat men niet afhankelijk is van Staatskracht, maar dat alles afhangt van hoogere hulp.

(*Het vervolg in het volgend N.°*)

[In het overige der zitting zijn de algemeene beraadslagingen ten einde gebragt. Morgen wordt met de behandeling der artikelen aangevangen.]

— Heden zijn te Vlaardingen aangekomen de eerste haringjager met 36 ton en de tweede met 70 ton. Bijna alle puike maatjesharing.

— Van wege de Nederlandsche Bank zijn den 30sten ll., naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9 junij 1852 (*Staatsblad* n.° 124), de volgende opgaven openbaar gemaakt: omloopende bankbiljetten *f* 80,097,135, saldo's van rekeningen-courant *f* 19,692,523. 77 en munt- en munt-materiaal *f* 69,560,938. 68.

— Gisteren heeft aan het gebouw de *Atlas* op de Zoutkeetsgracht te Amsterdam de onderhandsche aanbesteding plaats gehad van: de bekappingen van eenige gebouwen en het plaatsen eener verdieping op het voor- en achtergebouw van de fabriek der maatschappij de *Atlas*, onder directie van den heer *van Heukelom*, benevens het bouwen van een stoomschoorsteen en de fundatie van een stoomketel, gloeioven en machinen. Van de 23 uitgenoodigde heeren aannemers was de minste inschrijver de heer *L. C. Schaade* Jr., mr. timmerman aldaar, voor de som van *f* 25,375.

— In de heden gehouden buitengewone vergadering der Provinciale Staten van Utrecht, ter benoeming van een lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, in de plaats van jonkh. mr. *J. C. Martens van Sevenhoven*, die als zoodanig heeft bedankt, is na eene tweede vrije stemming tusschen de heeren mr. *E. van Voorthuysen* en *Taets van Amerongen* de eerste verkozen met 23 tegen 14 stemmen.

— Den 29 junij is aan de Utrechtsche Hoogeschool tot doctor in de regten bevorderd de heer *J. G. Gleichman*, van Rotterdam, na verdediging van theses.

— Nog zijn tot leden van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap benoemd: de heeren *K. F. R. Andrau*, luit. ter zee der 1ste kl.; dr. *Th. K. M. von Baumhauer*, te Zutphen; dr. *J. Bosscha*, te Leyden; jhr. mr. *A. Coenen van 's Gravesloot*, te Utrecht; dr. *J. B. Dompeling*, te Utrecht; dr. *C. A. Engelbregt*, te Doesborgh; mr. *J. H. Gilquin*, te Hoorn; *J. van Gogh*, luit. ter zee 1ste kl.; jhr. mr. *M. de Haan Hettema*, te Leeuwarden; dr. *A. Heynsius*, te Amsterdam; dr. *N. J. B. Cappeyne van de Coppello*, te Gouda; *D. van der Kellen*, te Utrecht; *J. van Konijnenburg* Cz., te Frederiksoord; *W. Logeman*, te Haarlem; mr. *M. Schooneveld* P. Jz., te Amsterdam; mr. *G. J. Verloren*, te Utrecht; mr. *C. L. Vitringa*, te Nunspeet; mr. *H. Waller*, te Utrecht; dr. *L. A. te Winkel*, te Leyden; dr. *J. A. Wijnne*, te Groningen; dr. *J. Zeeman*, te Amsterdam, en dr. *W. Bisschop*, te Dordrecht.

— Met den 16 dezer wordt te Willemsoord in dienst gesteld het fregat met stoomvermogen DE ADMIRAAL VAN WASSENAER, onder bevel van den kapitein ter zee jonkh. *H. J. L. T. de Vaynes van Brakell*, met aanvankelijke bestemming tot het doen van eenen kruistogt in de Middellandsche Zee. Op dat tijdstip worden op dat fregat geplaatst: de kapitein-luitenant ter zee *H. P. Arkenbout Schokker*, als eerste officier; de luitenants ter zee der 1ste kl. *J. O. H. Arntzenius* en *K. F. R. Andrau;* de luitenants ter zee der 2de kl. *J. W. Binkes*, *W. F. van der Burg* en *H. W. Walther;* de officier van gezondheid der 1ste kl. *N. Moerland;* de officieren van gezondheid der 3de kl. *T. J. Gebel* en *A. J. P. de Jaager;* de officier van admin. der 1ste klasse *G. de Heer;* de adjunct-administrateur *A. L. Thierens;* de scheepsklerken *F. T. Courrier dit Dubikart* en *L. F. C. Seelking;* de kapitein der mariniers *J. J. Soer;* de 2de luit. der mariniers *D. C. W. Sutherland*, en de officier-machinist *A. Flaes*.

— Volgens het *Nieuws- en Advertentieblad van Zeeuwsch-Vlaanderen* zou de heer *van Eersel*, de eigenaar van het pand, waarin ll. zondag de brand te Middelburg ontstaan is, gearresteerd zijn, als bestaande er, zoo men zegt, zware vermoedens van brandstichting tegen hem.

— In den nacht van zondag op maandag is op de weide onder Orthen, provincie Noordbrabant, het paard van *P. van Gerwen* aldaar door den bliksem getroffen en gedood. Ook onder Elkerzee is ll. maandag morgen een paard, dar in de weide liep, doodelijk getroffen.

— Sedert eenige weken vertoont zich in de gemeente Haarsteeg bij Heusden een verscheurend dier, dat men tot dusverre, niettegenstaande alle mogelijke pogingen, niet heeft kunnen vangen. Meer dan 40 honden, behalve een aanzienlijk getal katten, kippen en andere dieren, zijn gedood, verscheurd en opgevreten.

— Naar men verneemt, is aan den heer *H. P. G. Quack*, doctorandus in de regten, student aan het Athenaeum te Amsterdam, de gouden medaille te beurt gevallen, wegens het door hem ingezonden en het bestgekeurde antwoord op de door de regtsgeleerde faculteit aan de Groningsche Hoogeschool voorgestelde prijsvraag over *Tacitus*.

— Eergisteren werd aan de Groningsche Hoogeschool bevorderd tot doctor in de geneeskunde de heer *P. H. Asman*, van Leeuwarden, na het verdedigen van eene *physiologisch practische beschouwing van het wezen der koorts en het daarin te houden diëet*.

— De waterhoogte te Arnhem was den 1 dezer 1,51 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 1 dezer 7 voet 8 duim Keulsch peil (7 voet 7 duim Rijnlandsch).

— Zr. Ms. fregat DE RUYTER, thans te Toulon, wordt in het laatst der maand october in het Nieuwe Diep binnen verwacht.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 2 Julij.

OVERLEDEN: H. J. Haslinghuis, jm., 32 j. — A. H. van der Lek, jm., 18 j. — M. W. Velthaak, man van M. C. H. Groenendaal, 23 j. — W. L. Meentzer, jm., 55 j. — C. de Hoog, man van G. Dans, 48 j. — J. Vermaase, z., 1 j. — S. J. F. Marcus, d., 3 m. — G. Loois, d., 5 m.

BEVALLEN: C. M. Kardon, geb. Visser, z. — C. Bartsen, geb. van Houwelin, d. — W. de Hoog, geb. Hasenack, z. — J. C. Breetveld, geb. Snijers, d. — C. B. Sluyters, geb. Hardinxveld, d. — S. van Rijsbergen, geb. Gerritges, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 2 julij. Gisteren avond arriveerde *Lord Raglan* (st.) van Newcastle. En zeilden *Angelina*, Taylor, n. Sunderland; *Koning en Vaderland*, van Bruggen, en *Edouard Marie*, Remmers, beiden naar Batavia (per *Kinderdijk*). — Heden gearriveerd *Chevy Chase* (st.) en *Jacoba*, Schultz, beiden van Newcastle, doch de eerste is wegens de vele schepen terug en naar de Maas gestoomd; *Stella Maris*, Leeflang, van New-York; *Sophie Georgetta*, Rosenkranz, van Santos; *Alert*, Jonassen, v. Bergen; *Alexandra*, Johnsen, van Alicante; *Nerobey*, Muller, van Pernau; *Lykkens Haab*, Trost, en *Anna Gertrude*, Huttemann, beiden van Rostock; *Ceres* (st.) v. Londen; *Anna Rebecca*, Behrends, en *Hendrika*, Plukker, beiden van Riga; *Johanna*, Claussen, en *Regina*, Claussen, beiden van Stralsund; *Hans & Christine*, Ohlsen, van Port Kunda; *Scipio*, Lovell, *Thames*, Ford, en *Brothers*, Hogg, alle drie van Newcastle; *Wind's Bride*, Walker, van Londen; *Tjetska*, Doewes, van Triest; *C. H. Seemann*, Elfeld, van Port Kunda; *Othello*, Schröder, van Hapsal; *Wilhelmine*, Kreplien, v. Reval; *Chiara*, Russo, v. Napels; *Expedit*, Christensen, *Resolution*, Aas, en *Syria*, Berg, alle drie van Frederikstad; *Adolf Eduard*, Teensma, v. Pillau; *Immanuel*, Reckmann, v. St. Petersburg, en *Albion*, Dryden, van Newcastle. — De *Koning en Vaderland* is voor Pampus geankerd, en de *Edouard Marie* op de reede terug. — Vertrokken *Cornelia*, Stasse, n. Duinkerken, en *St. Catharina*, Folgering, naar St. Petersburg; de wind N. — N.O.

BRIELLE 2 julij. Gisteren avond gearriveerd *London* (st.) van Harwich. Vertrokken *Ocean Queen* (st.) n. Hull. — Heden gearriv. *Rainbow* (st.) van Londen; *Chevy Chase* (st.) van Newcastle, en *Enchantress* (st.) van Hull. Vertrokken *Prins van Oranje* (st.) n. Duinkerken en *London* (st.) n. Harwich; de wind N. — N. N.O.

MAASSLUIS 2 julij. Gisteren avond zeilde in zee *Courier*, L. Kruithof, naar Rochester. — Heden vertrokken *Clara Wilhelmina*, J. Zuiderduin, naar het Nieuwe Diep; *Hermanus*, W. F. Leicher, naar Bergen; *Annechien & Jantje*, W. M. Prins, naar Archangel, en *Phoenix*, J. Jackson, naar Newcastle. Met uitzondering van laatstgenoemde, welke buiten geankerd is, zijn allen wel in zee gekomen. En arriveerde *Vrouw Wicherdina*, J. J. Kroon, van Stockholm. — Het gisteren vertrokken schip *Edgar* is buiten geankerd; de wind N.

BROUWERSHAVEN 2 julij. (N. O. — O. N. O.) Gearriveerd *Elvine Frederike*, Stiemke, v. Stettin; *Francisco*, Trapani, van Licata en Sicilië, en *Stad Dordrecht* (st.) van Londen.

ZIERIKZEE 1 julij. (N. ten O.) Gearriveerd Zr. Ms. kotter DE VLINDER, stuurman A. Noordzij, van Vlissingen.

MIDDELBURG 1 julij. Heden is te Vlissingen gearriveerd *Noordster*, Luteyn, van Java.

AMSTERDAM 1 julij. Volgens brief van kapit. J. Amesz, voerende het schip *Nicot*, in dato Soerabaija 5 mei, was hij den 17 april van Genua aldaar aangekomen, na bewesten de Kaap de Goede Hoop den grooten en den fokkemast, benevens de ra's, verloren te hebben. — Volgens brief van kapit. C. Abrahamsz Jr., voerende het schip *Azia*, van Amsterdam n. Batavia, in dato 27 junij, bevond hij zich toen in goeden staat zeilende op de hoogte van de SINGELS; alles wel aan boord.

TEXEL 1 julij (N. O.) Gearriveerd *Stad Enschedé*, Niggebrugge, van Dundee; *Cynthia*, Play, van Sunderland; *Maria*, Bull, van Groenland, l. v. Tonsberg; *Onni*, Welen, v. Abo, en *Emanuel*, Petersen, v. Laurvig. — Vertrokken *Eendragt*, Douwes, naar Nantes; *Themis*, Jonker, naar Bristol; *Diana* (st.) n. Londen; *Superior*, Youns, *Melvill*, Ainslie, en *Defiance*, Rowntree, alle drie naar Newcastle, en *de Jonge Rieka*, Klein, naar Koningsbergen.

TEXEL 2 julij. Gisteren nog gearriveerd *Loevestein*, E. J. Bödeker, van Batavia.

VLIE 30 junij. (W.) Gearriveerd niets; gisteren nog *Vriendschap*, Visser, van Windau; *Frits & Betsy*, Stuit, van Nerva; *Newa*, Kok, van Riga; *Geertruida Jacoba*, Potjer, en *Berenice* (st.), beiden van Koningsbergen; *Arion*, Meislahn, van Bergen; *Oscar*, Evensen, van Frederikstad, en *Königin Marie* (st.) van Leer; vroeger nog *Eider* (st.) van Dysart. — Vertrokken *Hillechina Scholtens*, Scholtens, naar St. Petersburg; gisteren nog *Sieka*, de Groot, *Dankbaarheid*, Kuiper, en *Willem III* (st.), Haack, alle drie naar St. Petersburg; *Vertrouwen*, Dekker, naar Koningsbergen; *Zeemeeuw*, Bontekoe, n. Christiania; *Haabet*, Salvesen, n. Bergen, en *Prinds Oscar*, Agerup, naar Frederikstad; vroeger nog *Rebecca*, Johansen, naar Noorwegen.

VLISSINGEN 1 julij. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Hope*, Cumming, van Bombay; *Elise*, Dehaully, van Monte-Video; *Albert*, Ninteman, van Laguna; *Herloff Trolle*, Wandahl, van Aux Cayes; *Catharina*, Winther, van St. Domingo; *Balticus*, Burkuhl, van Port-au-Prince en Jacmel; *Roger A. Hiern*, Stewart, van New-York; *Braut*, Neumann, en *Isle of May*, Burgess, beiden van Scala Nuova; *Polar Star*, Carr, v. Orfano; *Eensgezindheid*, de Boer, van Livorno, laatst van Lissabon; *San Giovanni*, Lavezzari, van Genua, en *Euphrasie*, Ketels, van Nizza. — Vertr. *Constante*, Arana, n. Havanna, en *Eduard*, de Boer, n. Newcastle.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te SOERABAIJA 4 mei *Marianne*, Tjebbes, van Batavia. — Te RANGOON vóór 7 mei *Stad Schiedam*, Wulp, van Point de Galle, om voor Falmouth te laden. — Te SURINAME 26 mei *Janna Adriana*, Franken, v. Amst., en *Herwijnen*, Warssen, v. Rotterdam; 1 junij *Anna*, Schill, en 3 dito *Stad Leeuwarden*, Stoffels, beiden v. Amst. — Te LAGUAYRA 30 mei *Carl & Johanna*, Clausen, v. Rott. — Te ST. THOMAS 6 junij *Zeester*, Zoetelief, v. Amst. — Te HAMBURG 29 junij *Vrouw Geerdina*, Speelman, v. Amersfoort, en *Glycine*, Doeuvre, v. Rotterd.; 30 dito *Hendrika*, Waterborg, v. Cardiff, en *Hoop*, Schuur, v. Amst. Op de ELVE 30 *Charlotte Ann*, Young, v. Batavia. — Te BREMERHAVEN 29 junij *Pieterdina Marchina*, Klein, van Memel. — Te TRAVEMUNDE 29 junij *Anna Berendina*, Kwint, v. Koningsbergen. — Te SWINEMUNDE 28 junij *Jonge Paul* (st.), de Jong, van Amst.; 29 dito *Haven*, Koning, en *Jantina Ikina*, Lever, beiden van Antwerpen. — Te DANTZIG 28 junij *Ida Hillechina*, Broekema, v. Lubeck. — Te KROONSTAD 21 junij *Juno*, Pedersen, van Dordrecht. — Te GOTHENBURG 26 junij *Anja Sietzia*, Huisman, van Triest en Hamburg; 27 dito *Drie Gezusters*, van der Meulen, van Bremen. — Te ELSENEUR 29 junij *Antje Schuring*, Schuring, van Dantzig.

Te BANGKOK (Siam) vóór 9 mei *Arend*, Hus, van Hong Kong. — Te NICKERIE 24 mei *Livorno Packet*, Melenberg, van Amsterdam en Charlestown. — Te NEW-YORK 13 junij *Bacchus*, Zuidema, v. Livorno. — Te MERSYN 18 mei *Pollux*, Molenaar, v. Smyrna (was den 5 junij zeilklaar n. Falmouth). — Te CAGLIARI 22 junij *Voorwaarts*, Vink, v. Genua. — Te KOPENHAGEN 1 julij *Willem III* (st.) van Amsterdam naar St. Petersburg.

Te ST. HELENA 13 mei *Zaanstroom*, van Strijen, van Sumatra naar Amst., en *Guurtje & Maria*, Boursse Wils, van Batavia naar Rotterdam (beiden hebben den volgenden dag hunne reizen voortgezet); 14 mei *Witte Corneliszoon de With*, Kruymel, van Java (is denzelfden dag naar Rotterdam gezeild). — Te MARSEILLE 28 junij *Gustaaf Willem*, Kassens, n. Pontrieux. — Te LISSABON 21 junij *Verwisseling*, de Goede, van Vlaardingen.

Vertrokken:

Van BATAVIA 7 mei *Stad Utrecht*, Jaski, n. Indramayoe. — Van SURINAME 25 mei *Johanna Christina*, de Lang, n. Amst. — Van DANTZIG 25 junij *Roelfina*, Prins, naar Bremen; 27 dito *Goede Verwachting*, de Jonge, naar Rotterdam, *Olof Kyrre*, Christensen, naar Amst., en *Jantina*, Strating, n. Hartlepool. — Van KROONSTAD 21 junij *Juliana Louisa*, Spijkman, n. Amsterdam, *Leopold*, Freeriks, *Pollux*, de Jonge, en *Hendrika Ellida*, Oorburg, alle drie naar Amst. of de Maas, *Jan Hendrik*, Slager, naar de Maas, *Heiko Prins*, Prins, n. Bremen, *Geessina*, de Boer, *Hendrika*, Nieboer, *Geziena*, de Boer, en *Maria*, Visser, alle vier n. Kopenhagen, *Jantje Doornbos*, Addens, *Jacoba Gezina*, Reinders, *Jan Hero*, Naatje, en *Maria Reifina*, de Groot, alle vier naar Stockholm. — Van ARCHANGEL (uitgeklaard) 11 junij *Riga*, Patrick, n. de Maas. — Van FREDERIKSTAD 18 junij *Johanna Gezina*, van der Veen, naar Engeland.

Van ALICANTE 22 junij *Patriot*, Austin, naar Amsterdam.

In de SOND gearriveerd: 28 junij *Annechina*, van der Wijk, van Liverpool naar Pernau; — 29 dito *Roelfina Kuiper*, Hazewinkel, van Oporto naar Kopenhagen enz., en *Marius*, Hemmes, van Schiedam naar Riga.

RENDSBURG gepasseerd 29 junij *Tweeling*, Schoemaker, van Rotterdam naar Stettin.

Te BREMERHAVEN binnengeloopen 30 junij *Jacobus Cornelius*, Schoon, van Stralsund naar Rotterdam, en *Margaretha*, Slik, van Rostock naar Schiedam.

Engeland.

Van LONDEN uitgeklaard 1 julij *Afina van Linge*, Maathuis, naar Koningsbergen. Te SHIELDS gearriveerd 30 junij *Boreas*, de Boer, van Harlingen, en *Bilboa*, Elder, v. Dordrecht. Te FAVERSHAM 30 *James*, Chinnery, v. Dordrecht. Te CARDIFF 29 *Falmouth*, Berry, v. Amst. Te LIVERPOOL 30 *Sallandt*, Jonker, en *de Hoop*, Kiers Kok, beiden v. Smyrna. Te QUEENSTOWN 29 *Hendrika Roelina*, Helmers, van Catania.

MILFORD 30 junij. Het Ned. schip *Koningin der Nederlanden* is gisteren voor 440 en een gedeelte der tuigage enz. voor ongeveer 200 ponden sterling verkocht.

Bij WIGHT 28 junij eene Nederlandsche bark, toonende n.° 63, W. koers houdende.

Het schip *Vereinigung*, kapit. Wehlen, van Santos te COWES binnen, is den 30 junij op bekomen order n. Rotterdam gezeild.

Gepraaid:

Den 20 junij, op 43 gr. 3 min. NB. en 12 gr. 48 min. WL., geseind het Ned. schip *Alcor*, kapit. F. J. van Oppen, van Newport naar Hong Kong.

Door den sloepschipper Versteeg: Den 28 junij, bij Doggersbank, de schoener *Noord-Holland*, kapit. Vink, sturende om de Noord.

Door kapt. Luteyn, van Java te Vlissingen binnen: Den 30 junij, in de Hoofden, *Cornelia Wilhelmina*, G. Hoeksma, van Terranova naar Kroonstad.

Cargalijsten.

Rotterdam.

SOERABAIJA, Louise Prinses der Nederlanden, Florijn. — 8000 pic. Suiker en 100 pic. Rotting, NHM.

MANZANILLA DE CUBA, Pomona, Ydo. — 78 v. Melassen, 444 v. Honig en 5½ ton Koopm., A. Ellerman.

NEW-YORK, Mary Coe, J. A. Avery. — 1184 v. Harst en 250 k. Extract Verwhout, Gebr. Nottebohm; 24 v. Parelasch, F. van der Vijver en Co.; 50 v. Potasch, C. Hemmann en Co.; 14 tiersj. Honig, G. en M. Köhler; 25 v. gemanuf. Tabak, R. Kraemer en Co.; 4 p. Kalfshuiden, S. A. le Vino en Co.; 1 k. Cigaren, J. P. de Cock; 954 v. Harst, Kaupé en Wilde, te Amst.; 1446 v. Harst en 12 puncheons Rum, Order.

NEW-YORK, Gerhard, H. Knabel. — 149,400 st. Duigen, Order.

LONDEN, Rainbow, R. B. Hart. — 32 bund. Gaspijpen, R. S. Stokvis en Zn.; 5 b. Paardenhaar en 1 b. Koopm., C. L. Ringrose en Co.; 16 p. Koopm., 10 v. Olie, 4 k. Notenmuskaat en 1 p. Gom Elastiek, S. A. le Vino en Co.; 2 v. Amaril, 1 p. Guttapercha en 23 b. Huiden, J. H. Claus en J. Raulino; 5 k. Indigo, W. Bunge en Co.; 71 p. Machinerie en 1 k. Zadelwerk, C. Hemmann en Co.; 1 k. Koopm. en 2 k. Verw, H. Braakman en Co.; 2 b. Koopm., J. B. Crol en Co.; 1 k. dito, J. J. Zeewoldt; 1 k. Kleederen, Preston en Co.; 9 p. Koopm., Diversen; 40 z. Mest, 20 b. Koopm., 4 p. Machinerie, 4 p. Boeken en 2 Paarden, Order.

MIDDLESBRO, Creole, J. Howes. — 960 staven Spoorijzer, C. Hemmann en Co.

MIDDLESBRO, Stranger, S. Billings. — 1 l. Gietijzer, Order.

Amsterdam.

NICKERIE, Martina Adriana, van 't Hoff. — 190 v. en 170 z. Suiker, 64 b. Koffij, 1 partij Latten en 1 partij Kwassiehout, Charbon en Zn.

PETERSBURG, Agatha, Zeilinga. — 10 l. Lijnzaad en 252 v. Potasch, W. Kaars Sijpestein, te Krommenie; 22 b. Hennepgaren, Werleman en Lado.

RIGA, Tiessina, Mooi. — 606 tsw. Lijnzaad en 90 b. Hennep, W. Kaars Sijpestein, te Krommenie.

BREMEN, Trientje, Koopman. — 628 b. Rijst, F. Gallenkamp.

DANTZIG, Wicherdina, Degenhard. — 3145 sch. Tarwe, F. Gallenkamp.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Constantia*, kapitein *E. Vonck.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd en gekoperd Nederl. Barkschip *Nieuwland*, kapitein *A. Bennik*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, om den 18 Julij te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

KAAP DE GOEDE HOOP, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Joan*, kapitein *C. la Seur*, om in het laatst van Julij te vertrekken. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.* en bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer* alhier en *de Coningh en Co.* te Amsterdam.

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Catharina*, kapitein *D. H. de Groot Bakker.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Alberdina*, kapitein *J. H. Lodewijks.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederl. Schoonerschip *Pomona*, kapit. *T. T. Lootsman.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Frouke Egberdina*, kapitein *G. J. Lukje.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

St. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Drie Zusters*, kapit. *T. T. Dijkstra.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

RIGA, het Nederl. Kofschip *Roelfina Gezina*, kapit. *J. K. Bolhuis.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip *Willem de Clercq*, kapitein *P. Ouwehand.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen* alhier en *Floris der Kinderen en Zoon* en *Jan Corver en Co.* te Amsterdam.

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Elisabeth*, kapit. *L. L. P. Bos.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Zweedsch Jagtschip *Josephine*, kapit. *J. Goranssen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

MADRID den 1 Julij.

Spanje 1½ pc. 25⅝; dito Binnenl. 3 pc. 39¼.

PARIJS den 2 Julij.

Frankrijk 3 pc. 67. 45 op tijd. Spanje 1¼ pc. 25; dito Binnenl. 3 pc. 37¼.

LONDEN den 2 Julij.

De Geconsolideerden 3 pc. 92⅝ a ¾. Rusland 5 pc. 110. Spanje 1½ pc. 25¼ a ½; dito Buitenl. 3 pc. 40¼ a ½; dito Cert. 6¼ a ½; dito Amort. 5¼ a ¾. Mexico 3 pc. 22⅝ a ⅞.

WEENEN den 2 Julij.

Nationale Metall. 5 pc. 84⅜; Metalliek 5 pc. 83¾. Wissel Londen f 10. 07. Zilver f 4.

ANTWERPEN den 2 Julij.

Spanje 1¼ pc. 25; dito Binnenl. 3 pc. 38¼. Metalliek 5 pc. 80¼.

ROTTERDAM den 2 Julij.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld......	2½	pCt.	63⅞		
» » »	3	»	76⅝		
» » »	4	»	96⅞		
SPANJE, Binnenlandsche a 6/m ...	3	»	38¼		
» Cert. Coupons...........			6¼		
PORTUGAL, Oblig. te Londen 1853	3	»	46¼		
RUSLAND, Oblig. bij *Stieglitz* 1855.	5	»	99 1/16	99⅛	99 1/16
POLEN, Aand. fl. 500...........	f		154¼		
OOSTENRIJK, Oblig. in Metalliek.	2½	»	39 13/16		
» »	5	»	76 11/16		
» Nationale,.............	5	»	78 1/16	78 1/16	78 3/16

Handel noch variatie waren van veel aanbelang.

AMSTERDAM den 2 Julij.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld......	2½	pCt.	63 7/16	63½	63 7/16
» dito dito	3	»	76¾	76⅞	
» dito dito	4	»	96 5/16	96⅜	96 5/16
» Amort.-Syndicaat	3½	»			
» Handel-Maatschappij ..	4½	»	157½		
» O. I. Leening..........	4	»	95¼		
» Leen. Holl. - Spoorweg	4½	»			
» Rijn-Spoorweg..........	4½	»			
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»	62		
BELGIE, Cert. bij *Rothschild.*	2½	»	53 5/16	53½	
FRANKR., Certificaten............	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1½	»	25 7/16	25 11/16	25⅝
» dito	3	»	42 11/16	42¾	
» Binnenl. a f 6000	3	»	37 15/16	38 1/16	38
» Amortisable Schuld....	....				
» Bewijzen van Coupons..	....				
PORTUG., Oblig....................	3	»	46⅛	46 3/16	46 3/16
» dito 1856...............	3	»	45¼	45¼	45¼
» Uitgest.			26⅜	26½	
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*....	5	»	105	105¼	105
» dito dito 1828/29	5	»	103¼		
» Cert. dito 1831/33	5	»	95¼	95¾	
» dito dito 1840...	5	»	87½	88	88
» dito bij *Stieglitz*	4	»	87⅝	87¾	87⅝
» dito » dito Nieuwe	5	»	98		
» dito » dito 1855 dito	5	»	99⅜	99⅞	99¼
» dito te Londen.........	4½	»			
» Certific. van Assign...	6	»	67½		
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500....	....f		155	155¼	
» Obligatien..............	4	pCt.	80¼	81	81
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*....	5	»			
» dito dito	4	»	63¼		
» dito Metall. Oude	5	»	76 11/16	76¾	
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87⅜	87½	87½
» dito Nation. Metalliek.	5	»	78¼	78⅜	78 5/16
» dito Metalliek..........	2½	»	39 11/16	39¾	
» Weener Aand. fl. 250...	4	» f			
BRAZILIE, 1824, £ 100...........	5	»	98⅝		
EQUADOR, £ 100..................	1	»	14½		
» Onbepaalde..............	1	»	14		
VENEZ., Oblig....................	4½	»			
» Uitgest.................	2	»			
GRENADA, Oblig..................	3½	»	21 13/16	21¾	
» Uitgestelde.............			6 5/16		
MEXICO, Oblig.	3	»	22½	22 9/16	
» dito, Onbepaalde.....	3	»			
ILLINOIS, ...	7	»	93½	93½	93½

Rusland, Cert. te Hamburg, 5 pc., 97½. Pruiss. Oblig. 4½ pc., 98¼. Weener Bankactien f 1187. Brasilie, 1843, £ 100, 5 pc., 98¼. Amerik. Bankactien 1 1/16. Illinois Spoorweg aand. 120. Louisiana 5 pc., 100½. Russ. Spoorweg f 76½ a 77, gebl. 76½. Beijersche dito f 27⅞ a f 28.

Beleening 4 pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 4 pc.

De Beurs verkeerde heden over het algemeen in eene gunstige stemming.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63½. Spanje 1¼ pc. 25⅝; dito Binnenl. 3 pc. 38 a 1/16. Metalliek 5 pc. 76¾.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 2 Julij.

Parijs........	2 maanden	f 55 11/16,	kort	f 56 3/16.
»	3 »	- —,	»	- —.
Bordeaux....	2 »	- 55 7/16,	»	- 56 15/16.
Frankfort....	6 weken	- 99¼.		

Disconto 4 en 4½ pc.

AMSTERDAM den 2 Julij.

2 m.a Parijs....	f	55 11/16	geld.
zigt »	-	56¼	»
2 m.a Bordeaux	-	55¼	»
½ m.d »	-	55⅞	»
3 maanden Madrid.....	-	238	»
Cadix......	-	240	»
Sevilië.....	-	237	»
Bilbao.....	-	237	»
Lissabon...	-	40¼	»
Porto......	-	40¼	»
Rotterdam ½.			

2 maand. Genua	f	45½	geld.
Livorno...	-	39¼	»
Napels	-	83	»
Petersburg	-	181¼	»
6 wek. Weenen...	-	33⅝	»
Augsburg.	-	35 3/16	»
Frankfort.	-	99⅞	»
2 m.a Hamburg	-	35½	»
zigt »	-	35⅝	»
2 m.a Londen..	-	11.72½	»
zigt »	-	11.85	»
3 m. »	-	— —	

Marktberigten.

ROTTERDAM den 2 Julij.

GRANEN. Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kl. f 440, f 445; 160 ℔ dito f 436.

SCHIEDAM den 2 Julij.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 128 ℔ Manheim f 224 6/w., en 131 ℔ Course f 260 6/w.

MOUTWIJN.........	per Ned. vat zonder fust	f 19. 75	zonder
JENEVER..........	» » » » »	- 25. 25	de
AMST. PROEF......	» » » » »	- 28. 50	belasting.
SPOELING.........................		- 0. 70	per ketel.

DELFT den 2 Julij.

BOTER. 1ste kwaliteit f 50, 2de dito f 45, 3de dito f 40. Aan de stads waag zijn gewogen van den 26 Junij tot en met den 2 Julij 82/4, 99¼/8, 98/16 ton.

GRONINGEN den 30 Junij.

GRANEN enz. Ofschoon men hier vrij algemeen van meening is dat de weinige regen, welke gisteren morgen en ook heden gevallen is, nog weinig meer dan verfrissching heeft aangebragt, was niet alleen de willige stemming geweken, maar verkeerde onze markt zelfs in een lustelooze stemming, waardoor de omzet zeer beperkt bleef. Van Tarwe werden nog al eenige en daaronder knappe partijtjes aangeboden, die tot 25 c. verlaging nog moeijelijk van de hand gingen: 120 a 123 ℔ Ommel. Roode f 9. 15, f 9. 30 a f 10. 15, f 10. 30, en 120 a 123 ℔ Oldamm. dito f 8. 90, f 9, f 9. 90 a f 10. Rogge ook minder begeerd en tot 10 c. verlaging afgegeven; 113 a 116 ℔ Inlandsche f 6. 60 a f 7. 20, 121 ℔ Dantziger f 8 bij partij te vergeefs geboden. Boekweit vond bijna geen kooplust en slechts enkele partijtjes verkocht: 110 a 113 ℔ Grijze Zand f 7. 70 a f 8. 20, en 110 a 113 ℔ Zwarte dito f 7. 55 a f 8. 05. Gerst bijna niets in omgegaan en tot 10 c. verlaging nog meestal te vergeefs aangeboden: 96, 99 a 101 ℔ Winter f 5. 75, f 6. 15 a f 6. 35; 96 ℔ Zomer f 5. 45, en 107 a 110 ℔ Knobbe f 6. 20 a f 6. 60. Haver onbegeerd; de Dikke en Zwarte Voer 15 en de Witte dito 20 c. lager aangeboden en grootendeels onverkocht gebleven: 78, 82 a 85 ℔ Dikke Brouw f 4. 65, f 4. 85 a f 5. 05, 65. 68 a 72 ℔ Witte Voer f 3. 65, f 3. 85 a f 4. 05, en 68, 72 a 75 ℔ Zwarte dito f 3. 80, f 4 a f 4. 20. Boonen ook minder begeerd; slechts een enkeld knap partijtje tot f 7. 90 verkocht. Gort hooger gehouden en van benoodigden ook iets meer bedongen. Grove f 9. 25 a f 9. 75. Puik f 10 a f 10. 50 en Parel per 100 Ned. ℔ f 13. 50 a f 17, enkeld f 20. Koolzaad niet ter veil, de aanvoer van Aveelzaad is echter ophanden en is men in enkele streken ook reeds begonnen met het snijden van Koolzaad. Raapolie stil nominaal op f 50 a f 51 aan te nemen. Lijnolie f 46 a f 46. 50.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 2 Julij.

TABAK. De heden gehouden veilingen zijn afgeloopen als volgt: van 1262 p. Braziel in bladen 25 kav. verk. tot 35 a 61, dooreen tot 41½ c., en 23 kav. opgeh. tot 36 a 60 c.; 107 p. Carmen verk. tot 32½ a 103½, dooreen tot 58 c.; 13 cer. Cuba verk. tot 60½ c.; van 105 p. Braziel 2 kav. verk. tot 34 a 56 c. en 4 kav. opgeh. tot 33½ a 42½ c.; 54 cer. Havanna opgeh. tot 80 a 220½ c.; 15 p. Manilla opgeh. tot 65 a 130 c.; 35 p. Java opgeh. tot 40 a 71½ c.; van 32 v. Maryland 1 kav. verk. tot 40 c. en 15 kav. opgeh. tot 38 a 60 c.

CEDERHOUT. De heden geveilde 426 bl. (150,000 kil.) zijn opgehouden tot f 5 per 50 Ned. ℔.

LONDEN den 30 Junij.

KOFFIJ. Plant. Ceylon is iets lager, vooral voor kleurige soorten. In veiling werden 432 v., 101 vaatjes en 307 b. verkocht. Uit de hand werden 500 b. goed ord. Nat. tot geheimen prijs verkocht. — SUIKER. De markt blijft flaauw en het grootste gedeelte der veilingen werd opgehouden. Slechts 182 v. W.-I. werden verkocht. Geraffin. is flaauw. Br. Lompen noteert men 69/. — THEE kalm. Gem. Congo 14½ a 14½ d. — Voor RIJST is veel vraag en de prijzen zijn op nieuw iets hooger. Gisteren werden na Beurs nog verkocht 10/m. b., waarvan ca. de helft Bengaal, tot 12/ a 14/. Buitendien nog eene lading van 600 ton Aracan Necransie op levering tot 11/6. Heden zijn uit de hand afgedaan 20/m. b., waarvan het grootste gedeelte Bengaal van 11/6 tot 14/ werd verkocht. — KATOEN kalm. Omzet 200 b. — SALPETER 1/ hooger. — METALEN. Zink vaster. 20 ton disp. en 200 ton op levering werden heden tot £ 30. 15 verkocht. IJzer 75/. — OLIEN. Lijn flaauw tot 40/. Hull 39/ a 39/3. Andere soorten onveranderd. — TALK. P. Y. C. disp. 75/. Julij/Sept. 59/, Oct./Dec. 58/6.

Den 1 Julij.

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe was goed te plaatsen en buitenlandsche was matig gevraagd. Meel als voren. Gerst prijshoudend en gezocht. In Erwten en Boonen geene verandering. In Haver ging tamelijk veel om tot iets hoogere prijzen. — Van den 29 tot den 30sten ll. werden ingevoerd 760 q. binnenl. en 2910 q. buitenl. Tarwe, 20 q. binnenl. en 3320 q. buitenl. Gerst, 1100 q. binnenl. en 5590 q. buitenl. Haver en 1020 z. binnenl. en 200 z. en 1000 v. buitenl. Meel.

ANTWERPEN den 1 Julij.

KOFFIJ. Heden zijn op levering 1200 b. St. Dom. gedaan en 200 b. Rio. De markt blijft zeer gunstig voor het artikel. — RIJST. In gep. Arracan zijn ca. 1000 b. verkocht, waarvan een gedeelte tot f 8½. — VERWHOUT. Wij vernemen den verkoop van 330/m. kil. St. Dom. Campêche zeilende. — GRAANMARKT. Over het algemeen kalm, 100 hect. Inl. Rogge zijn tot f 7½ afgedaan.

HAVRE den 29 Junij.

KATOEN. De vraag is vrij regelmatig en de prijzen zijn vast. Heden werden ca. 1250 b. omgezet. — KOFFIJ. Uit de hand werd niets afgedaan. In veiling werden 1334 b. Santos tot fr. 113 a 112 verkocht. — MEEL. Gisteren 1600 v. New-Orleans verkocht tot fr. 39 a 39 50.

HAMBURG den 30 Junij.

KOFFIJ vast, goedsmakende soorten iets hooger. — GRANEN. Tarwe disp. onveranderd, van buiten iets stiller. Rogge onveranderd. — OLIEN. Raap- disp. 32. 8, October 31. 8 a 31. 4, Mei 30. 6. Lijn- onveranderd.

Advertentien.

Mijne geliefde Echtgenoot, *D. M. E. HELDERMAN*, beviel heden van eenen ZOON.

Rotterdam
2 *Julij* 1857. JOH.S CATH.S VAN DEN BERG.

Heden overleed onze hartelijk geliefde Vader, de Heer CORNELIS HASEBOOM, na eene ziekte van weinige dagen.

Rotterdam G. C. HASEBOOM,
27 *Junij* 1857. mede uit naam mijner Zuster.

*** Het BESTUUR der **Rotterdamsche Vereeniging voor *Gymnastie-* en *Zwemscholen*** maakt bekend, dat de Jongelieden, welke zich gedurende de Vacantie aan de Hooge- of andere Scholen tijdelijk alhier bevinden, en van de **Zwem-** of **Bad-Inrigting** gebruik wenschen te maken,

Halve Abonnementskaarten

kunnen verkrijgen, tegen de volgende prijzen:

Voor Baden in eene besloten Kamer...... f 6.
» » de algemeene Bassin...... - 4.
» eene Zwemles per dag, op de uren
door den Directeur te bepalen,...... - 5.

Boven en behalve 50 *cents* voor het gebruik van Handdoeken.

En dat zij zich daartoe bij den Penningmeester kunnen aanmelden, aan den Coolsingel, wijk 15, n.° 299, des namiddags tusschen 5 en 6 ure.

Rotterdam, 2 *Julij* 1857.

Het Bestuur voornoemd,
JOOST VAN VOLLENHOVEN, *Voorzitter.*
J. L. NIERSTRASZ, *Lid en Secretaris-Penningm.*

Terstond, of met **Augustus** aanstaande, verlangt men eene

DIENSTBODE,

als ***Meid alleen,*** P. G. Die van goede getuigenissen, vooral uit hunne laatste Dienst, voorzien zijn, kunnen zich, in Persoon, of per *franco* Brief letter L, adresseren bij de Wed. P. VAN WAESBERGE & ZOON, in den Houttuin, wijk 11, n.° 194.

Openbare Vrijwillige Verkooping.

JOHANNES HOGERSDIJK, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende zijner Principalen, is voornemens op Woensdag den 8 Julij 1857, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, publiek te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en voordeelig gesitueerd **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van den Visschersdijk, op den oosthoek der Schrijnwerkerssteeg en in dezelve Steeg, te Rotterdam, wijk D, n.° 242, nieuw wijk 4, n.° 247, Kadaster sectie O, n.° 523, groot 51 Ellen.

Grondlasten f 46. 75.

Jaarlijksche Huurwaarde (zie Aanplakbiljet) f 520.

N.° 2. Een hecht, sterk en voordeelig gesitueerd **HUIS, BOVENWONINGEN**, Vijf **ACHTERHUISJES** en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Goudsche Wagenstraat en in eenen Vrijen Gang daarnevens, wijk K, n.° 472, nieuw wijk 10, n.is 645 tot en met 651, te Rotterdam, Kadaster sectie M, n.s 358 tot en met 363, groot 1 Roede 46 Ellen.

Grondlasten f 46. 20, Jaarlijksche Huurwaarde (zie Aanplakbiljet) f 454. 20.

Te aanvaarden 1 Augustus 1857.

De Koopers zullen 2/3 hunner Kooppenningen kunnen gevestigd laten, tegen 5 pCt. Rente en nader te bepalen Aflossing.

De te veilen Percelen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van des morgens 9 tot des namiddags 4 ure, op een Permissiebiljet, door genoemden Notaris af te geven.

Nadere informatien ten Kantore van genoemden Notaris, aan de Korte Hoogstraat te Rotterdam.

MAATSCHAPPIJ
VOOR
WASCH-, BAD- EN ZWEM-INRIGTINGEN
te ***ROTTERDAM.***

DE WASCH-, BAD- EN ZWEM-INRIGTING
aan het einde der BAAN

is gedurende de maanden JULIJ en AUGUSTUS dagelijks (*behalve Zondag*) geopend van des morgens 6 tot des avonds 10 ure.

TARIEF:

WASCH-INRIGTING.
Eerste uur f 0. 10, Ieder volgend uur f 0. 05.

BAD-INRIGTING.
1ste Klasse f 0. 40, 2de Klasse f 0. 20.
ABONNEMENT:
1ste Klasse f 5, 2de Klasse f 2. 50 voor 15 Baden.

ZWEM-INRIGTING.
[*Ook Zondags voormiddag van 6 tot 9 ure geopend.*]
1ste Klasse f 0. 25, 2de Klasse f 0. 05.
ABONNEMENTEN:
1ste Klasse f 8, f 5, f 3. 25.

Te Rotterdam, bij ARRENBERG & VAN REYN.